

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Havnestyre	17.01.2013	003/13
Kommunestyre	15.02.2013	003/13

Krav om tryggere innseiling til Røstnesvågen - Utarbeiding av havnekrav for Værøy havn

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
15.01.2013	K-sak 80/97 Havneplan - Delplan for havneutbygging	18790
15.01.2013	K-sak 15/98 - Delplan for havneutbygging, 2.gangs behandling	18791
15.01.2013	Havneplan for Værøy 1998 - 2001	18792
15.01.2013	Sintef rapport - Røstnesvågen Værøy - konsekvenser av endringer i innseiling	18793
03.10.2011	Sintef rapport - Ny innseiling til Røstnesvågen	15382
15.01.2013	Notat fra Norconsult vedr. Ny innseiling til Værøy	18794

Saksopplysninger:

Til kommunestyrets møte 7.11.2012, sak 068/12 ble det fremlagt et notat fra et flertall av kommunestyrets representanter som påpeker at prosessen så langt har vært ureglementert og uoversiktlig. Det ble også fremmet et forslag som presiserer at det fra kommunestyrets side aldri er fremmet krav åpning av moloen mot, eller innseiling til, Røstnesvågen, og at alle vedtak fra Havnestyret i saken kjennes ugyldig.

Saken ble levert til administrasjonen 31.10.2012. På grunn av den korte tiden frem til kommunestyrets møte ble ikke saken utredet av administrasjonen.

Kommunestyrets flertall vedtok likevel å behandle saken slik den var fremlagt.

Kommunestyrets vedtak i sak 068/12 lyder som følger:

"Værøy kommunestyre vil presisere at det aldri har vært et krav fra Værøy kommune overfor Kystverket om å åpning av moloen i Røstnesvågen/ ny innseiling til Røstnesvågen.

Havnestyrets konklusjon overfor Kystverket i brev av 06.02.09 trekkes også tilbake.

Det startes en ny prosess med sikte på å kartlegge og belyse innseilingsforholdene til Røstnesvågen havn. Herunder gjøres det en grundig vurdering av hvilke utbedringer det er behov for og en analyse av ulike alternativer.

Saken sendes ut på høring til de ulike interessene som gjør seg gjeldende, herunder lokale brukere og interessenter."

Vurdering av saken.

Den vanskelige innseilingen til Røstnesvågen har vært tema for brukere og politikere i Værøy kommune gjennom mange år. I disse årene har det vært dialog mellom Havnestyret og Kystverket hvor sikrere innseiling til Røstnesvågen har vært tema. I den skriftlige dialogen som har vært mellom Kystverket og Havnestyret har man fra Havnestyrets side vekslet mellom bruken av "anmoder" og "krav". Bruken av "krav" fra Havnestyret har hos enkelte blitt oppfattet som at Havnestyret har fremsatt krav på vegne av Værøy kommune uten å gå veien om Kommunestyret.

Kommunestyret vedtok den 10.03.1998, sak nr 15/98, ny havneplan for Værøy. I havneplanen beskriver man en rekke tiltak som man på den tiden anser som nødvendig for å få til en positiv utvikling for aktivitetene i tilknytning til havnene på Værøy. I den vedtatte handlingsplanens pkt. 6.2. RØSTNESVÅGEN HAVN foreslår man som et alternativ at det bygges molo i dagens innseiling til Røstnesvågen, og at ny innseiling kommer i dagens molo mellom Røstnesvågen og Sørlandsvågen. Tiltaket er vist på skisse alternativ A, tegning 03/97.

Kommunestyret har i sak 49/99 vedtatt å deligere til havnestyre å gjennomføre tiltak i henhold til havneplanen. § 4. i delegasjonsreglementet.

Kystverkets rolle og håndtering.

Fra Kystverket opplyses det at de aldri har forholdt seg til utspillene fra Havnestyret som krav, vel vitende at formelle krav fra en kommune skal være vedtatt av kommunestyret.

Det ble den 13.11.2012 avholdt et møte mellom Kystverket og Værøy kommune hvor blant annet linjen for formell kommunikasjon mellom Kystverket og kommunen ble belyst og presisert.

Kystverket opplyser i møtet at en åpning av moloen mellom Sørlandsvågen og Røstnesvågen, etter deres vurdering, ikke ville løse de utfordringene man har ved å ta inn større båter enn havnen er dimensjonert for. I møtet la Kystverket frem et eksempel på løsning av tryggere innseiling til Røstnesvågen ble skissert. Skissen er ment som et innspill til hvordan en løsning kan se ut. Til møtet ble Havnestyrets faste medlemmer og varamedlemmer innkalt. I tillegg deltok ordfører, rådmann og representanter fra Teknisk etat.

I møtet presiserte Kystverket at de kun forholdt seg til krav som er besluttet i kommunestyret, og at alle andre henvendelser fikk status som innspill.

Kystverket opplyser at de så langt ikke er registrert havnekrav fra Værøy kommune til National transportplan 2014 - 2023.

Status

Deler av tiltakene som beskrives i den tidligere nevnte havneplanen, ble utført da utdypingen av Sørlandsvågen og Røstnesvågen ble foretatt i 2007 – 2008.

I sin kommunikasjon til kommunen er Kystverket klare på at dersom man ønsker å gjøre de tiltakene som er nødvendig for å få en sikrere innseiling til Røstnesvågen må disse ønskene komme som havnekrav fra Værøy kommune.

I kommunestyrets vedtak 068/12 ble det blant annet gjort følgende vedtak:

"Det startes en ny prosess med sikte på å kartlegge og belyse innseilingsforholdene til Røstnesvågen havn. Herunder gjøres det en grundig vurdering av hvilke utbedringer det er behov for og en analyse av ulike alternativer."

Administrasjonen er av den oppfatningen at kartleggingen og prosessen som er gjennomført i forbindelse med utarbeidingen av den gjeldende havneplanen var i samsvar med lover og regler som gjaldt da planen ble vedtatt.

Det er gjort mye forarbeide i forbindelse med vurdering av ulike alternativer for å få en bedre og sikrere innseiling til Røstnesvågen. Det foreligger nå utredninger på tre ulike forslag til løsning for å sikre en bedre tilgang til havnen.

Forslag 1

I dialogen som har vært mellom Kystverket og Havnestyret er det foreslått å utdype innseilingen til Røstnesvågen. Kystverket ønsket å klarlegge hvilke konsekvenser en slik utdyping av innseilingen ville få for forholdene i havna. På den bakgrunn ble SINTEF engasjert å utrede de konsekvensene en eventuell utdyping av grunner i innseilingen. Den 11.03.2011 ble rapporten *"Røstnesvågen, Værøy – konsekvenser av endringer i innseilingen"* fremlagt for Kystverket. I rapporten ser Sintef på hvilke endringer av bølgehøyder som vil oppstå inne i havna ved den foreslåtte utdypingen. Det er sett på tre alternativer for utdyping + den eksisterende situasjonen. Ved gjennomføring av forsøkene har man benyttet en numerisk modell som gjenskaper enkeltbølger. Modellen er utviklet av Corps of Engineers, USA, og ansees som den modellen som gir det beste og mest detaljerte bildet av bølgeforhold innenfor et lite område.

Rapporten konkluderer blant annet med:

- Dersom den foreslåtte utdypingen utenfor Røstnesvågen gjennomføres, vil det føre til en økning i bølgehøyden i havna og i innseilingen.
- Den relative økningen av bølgehøyden øker med omfanget av utdypningen.
- For innseilingen er økningen signifikant og vil være merkbar for passerende skip.
- Inne i havna er absoluttverdien av bølgehøyden liten, slik at en stor relativ økning fortsatt vil gi en lav verdi, og det er derfor usikkert om økningen vil oppfattes som et problem.

Resultatene fra denne rapporten har ført til at man har utredet et alternativ hvor man tar et hull i moloen mellom Sørlandsvågen og Røstnesvågen.

Forslag 2

På oppdrag fra Kystverket har SINTEF klarlagt eventuelle konsekvenser for forholdene i havna dersom man velger å ta hull i moloen som skiller de to havnene. Den 23.03.2010 ble rapporten *"Ny innseiling til Røstnesvågen, Værøy"* overlevert til Kystverket. I rapporten ser Sintef på hvilke endringer av bølgehøyder som vil oppstå inne i havna dersom man velger å stenge dagens innseiling til Røstnesvågen og åpne opp moloen mot Sørlandsvågen. Oppdraget innebar også at man skulle se på ulike løsninger for ny innseiling til Røstnesvågen.

Ved gjennomføring av forsøkene har man benyttet samme numeriske modell som i rapporten fra 2009.

Rapporten konkluderer blant annet med:

Dønning og havsjø

- Ingen av de undersøkte alternativene gir en signifikant økning av dønning og havsjø i dagens hovedhavn på Værøy. Bølgeenergien vil gå fra vest mot øst.
- Det er kun små endringer i bølgemønstret i hovedinnseilingen som følge av alle alternativer, det gjelder også alternativet hvor det bygges en ny molo mot SV på østsiden av Røstnesvågen (Alternativ B).

- I et punkt inne i Røstnesvågen midt i den nye innseilingen (punkt 2) kan det forventes en svak økning av bølgehøyden dersom ett av de undersøkte alternativene velges.

Langperiodisk bølge og drag:

- Alternativ B og C vil gi en merkbar økning av langperiodiske bølger og drag i de indre deler av Værøyvågen.
- Alternativ A vil ikke gi merkbare endringer i langperiodiske bølger og drag i Værøyvågen.
- Alternativ A vil gi langperiodiske bølger og drag i hele Røstnesvågen som vil være lavere enn det som i dag forekommer i den nordre del av vågen.

Den samlede vurderingen er:

1. Alternativ B og C gir en risiko for at kaier inne i dagens hovedhavn i Værøyvågen kan få merkbart verre forhold som følge av økt forekomst av langperiodiske bølger og drag.
2. Alternativ A gir ingen forventning eller endring av forholdene i hovedhavna i Værøyvågen. I Røstnesvågen vil det fortsatt finnes langperiodiske bølger og drag, men vil være mindre enn i det som finnes i nordre del av Røstnesvågen i dag.

Kystverket har gjort en enkel kostnadsanslag av Alternativ A. Kostnadene stipuleres til å ligge på 40 – 60 mill kroner. De vurderer ikke dette tiltaket som et optimalt tiltak for å møte de utfordringene man har knyttet til at størrelsen på båtene som anløper havna for å levere råstoff til Lofoten Viking. I deres vurdering ser de at det kan være problemer med å få til en prioritering fra sentrale myndigheter i NTP.

Kystverkets klare anbefaling til Værøy kommune er at man må se på alternative løsninger som både løser de kortsiktige behovene, men også har fokus på løsninger for fremtiden.

Som et skritt videre har Kystverket skissert en mulig løsning. Det presiseres at dette ikke må oppfattes som annet enn et innspill til den videre prosessen mot et eventuelt havnekrav fra Værøy kommune.

Forslag 3

Innspillet innebærer at havnene Røstnesvågen og Sørlandsvågen slås sammen.

Norconsult har på oppdrag fra Kystverket gjennomført en foreløpig undersøkelse av to mulige alternativer for sammenslåing av de to havnene. Alternativene er beskrevet i notat datert 09.10.2012 fra Norconsult til Kystverket.

Notatet konkluderer med følgende:

1. Begge alternativene gir tilnærmet uendrede forhold inne i den nye havna. Området ved innseilingen til Røstnesvågen blir liggende bak den nye moloen og vil få betydelig redusert bølgebeklastning. Det vil bli en svak økning i bølgehøyden langs de ytterste kaiene på østsiden av Røstnesvågen.
2. Den vestre moloen i alternativ 2 gir ingen positiv effekt, og den økte refleksjonen inn mot havna gjør at bølgehøyden i innseilingen vil øke noe.
3. Vi anbefaler å undersøke et alternativ der den østre moloen i Alternativ 1 forlenges med ca 150 meter sørover til Seiklakken.

Konklusjon:

De forarbeid som så langt er gjort, og som er beskrevet i de forannevnte rapportene må anses som kartlegging og vurdering av dagens forhold for fartøy som anløper Røstnesvågen.

Det er liten tvil om at dagens innseiling til Røstnesvågen er krevende for en stor del av fartøyene som anløper havna. I dårlig vær vil det være en økt risiko for ulykker som i verste fall kan få store konsekvenser for både liv, helse og miljø.

Utviklingen i fiskeflåten går mot stadig større fartøy. Allerede i dag anløpes havnen av fartøyer som er langt større enn det havnen er dimensjonert for. Værøys største arbeidsplass er avhengig av å få sitt råstoff fra denne fartøysgruppen.

Man må ut fra vurderinger og rapport som er utarbeidet i forbindelse med forslagene om utdyping av innseilingen til Røstnesvågen, konkludere med at det ikke er mulig å få en sikrere innseiling til havnen slik innseilingsalternativet er i dag.

Fiskere og fiskerinæringen på Værøy har de siste årene investert mye for å sikre lønnsomhet i næringen. Resultatet av investeringene er at fiskerinæringen på Værøy utmerker seg ved å være en av landets mest lønnsomme. Videreforedledede produkter fra produsenter på Værøy har flere ganger utmerket seg med gode plasseringer i tester, og har dermed sikret at produkter fra Værøy forbindes med kvalitet.

I Værøy kommune har man i dag et av landets mest moderne anlegg for mottak av pelagisk fisk. For å sikre den framtidige råstofftilgangen, også i tider med knapphet på resurser, må man sikre gode innseilings- og havneforhold også for den største havgående fiskeflåten.

Langs hele kysten pågår det en debatt om hvor fisken skal landes og hvilke anlegg man vil satse på fremover. De siste årene har man sett at eierne av nye og moderne mottaksanlegg velger å stenge anleggene på grunn av vanskelig ressurstilgang og ulønnsomhet. I kommuner som har anlegg som trues av nedleggelse vil det fremover bli satset mye resurser for at driften skal opprettholdes.

Det er en kjensgjerning at størstedelen av fiskeråstoffene som leveres på Værøy blir levert til mottaksanlegg i Røstnesvågen. Værøy, med sin strategiske plassering vil ofte kunne være et førstevalg når fartøy velger hvor de skal levere sin fangst. Det er imidlertid liten tvil om at mottaksanlegg som ligger i Røstnesvågen, på grunn av farefull innseiling, har en stor risiko for at de vil bli valgt bort når større fartøy skal velge hvor de vil levere sin fangst.

Værøy kommune bør arbeide videre med det utkastet til løsning som ble presentert av Kystverket, og utarbeide havnekrav for å sikre at Værøy havn kommer med, og blir realisert tidligst mulig i neste NTP-periode.

De skisserte utkastene til løsning er så omfattende at det må utarbeides ny reguleringsplan for Værøy havn. I forbindelse med utarbeiding av reguleringsplan gjennomføres det konsekvensutredninger og høringer i samsvar med gjeldende lov og forskrifter. Alle som berøres har dermed muligheten til å komme med innspill og uttalelser til reguleringsplanen.

Rådmannens innstilling:

Værøy kommune melder inn havnekrav til Kystverket for Røstnesvågen og Sørlandsvågen. Røstnesvågen og Sørlandsvågen slås sammen, og får felles innseiling.

Ny innseiling baserer seg på det skisserte forslaget som er utarbeidet i forslag nr 3

Dybden i det nye foreslåtte utbyggingsområde må være 9 m.

Værøy kommune igangsetter arbeidet med reguleringsplan for Røstnesvågen og Sørlandsvågen.

17.01.2013 HAVNESTYRE

Representanten Jim Eilertsen la frem følgende forslag til vedtak:

Saksbehandlingen utsettes til gjeldende reglement for havnestyret er oppdatert i tråd med kommunelovens § 39.2.

I mellomtiden sendes spørsmålet om ny innseiling til Røstnesvågen ut på høring til lokale brukere og interessenter, for å innhente innspill til prosessen videre, og eventuelle kommentarer til de nevnte forslagene, samt vurdering av flere aktuelle alternativer til løsning.

Rådmannens innstilling med tillegg ble vedtatt med 6 mot 1 stemme.

Ved kontravotering falt forslaget fra Jim Eilertsen med 1 mot 6 stemmer.

H-003/13 Innstilling til kommunestyret:

Værøy kommune melder inn havnekrav til Kystverket for Røstnesvågen og Sørlandsvågen. Røstnesvågen og Sørlandsvågen slås sammen, og får felles innseiling.

Ny innseiling baserer seg på det skisserte forslaget som er utarbeidet i forslag nr 3 i Norconsult sin konklusjon i rapport datert 09.10.2012.

Dybden i det nye foreslåtte utbyggingsområde må være 9 m.

Værøy kommune igangsetter arbeidet med reguleringsplan for Røstnesvågen og Sørlandsvågen.

08.02.2013 KOMMUNESTYRE

Representanten Edith Nybakk la frem følgende forslag til vedtak:

Værøy kommune setter i gang et arbeid for å få rullert "Havneplan for Værøy (1998-2001)". Havnestrukturen og andre relevante forhold og forutsetninger er i dag vesentlig endret siden den gamle havneplanen ble vedtatt i 1998. Derfor er det et sterkt behov for å rullere planen.

Det tas i denne omgang kun sikte på å få utarbeidet en delplan for Røstnesvågen havn og tilstøtende områder. I planprosessen vies innseilingsforholdene til Røstnesvågen særlig oppmerksomhet, slik at man kan finne gode løsninger for *alle* brukerne av havna. Hensynet til gode havneforhold inn i selve havna må også ha fokus i dette arbeidet.

I forbindelse med prosessen sendes spørsmålet om utbedring av innseilingsforholdene ut på en høringsrunde til lokale brukere og interessenter, slik at man kan få tilbakemeldinger på forslaget til løsning som Kystverket la fram på møte med Værøy kommune i november 2012. På den måten kan man også få inn forslag til andre måter man kan løse innseilingsproblemene på. Dessuten gis lokale brukere og andre interessenter anledning til å gi innspill til framtidig havnestruktur for området. Høringsrunden gjennomføres før den endelige delplanen ferdigstilles, og eventuelle høringsuttalelser skal vurderes som et ledd i forarbeidet med planen. I saksframlegget til kommunestyret skal det gå fram hvordan man har vurdert ulike tiltak som er foreslått, og virkningen av disse, samt hvilken vekt disse er tillagt.

Delplanen for Røstnesvågen havn legges fram for kommunestyret til behandling før fristen for innmelding av tiltak til Nasjonal Transportplan for neste periode utløper.

(Fristen for å komme med innmelding av tiltak til Nasjonal Transportplan for perioden 2014 – 2023 er utgått- I februar 2012 avga Kystverket planforslag for Nasjonal Transportplan 2014 – 2023. Nasjonal Transportplan rulleres hvert fjerde år, slik at fristen for å komme med i neste periode først går ut i 2014 eller 2015).

Innstillingen fra havnestyret ble vedtatt med 10 mot 2 stemmer for forslaget fra Edith Nybakk.

KS-003/13 Vedtak:

Værøy kommune melder inn havnekrav til Kystverket for Røstnesvågen og Sørlandsvågen. Røstnesvågen og Sørlandsvågen slås sammen, og får felles innseiling.

Ny innseiling baserer seg på det skisserte forslaget som er utarbeidet i forslag nr 3 i Norconsult sin konklusjon i rapport datert 09.10.2012.

Dybden i det nye foreslåtte utbyggingsområde må være 9 m.

Værøy kommune igangsetter arbeidet med reguleringsplan for Røstnesvågen og Sørlandsvågen.